

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Noziedzīgos Nodarījumos Cietušie](#) > [Cietušo Tiesības \(katrā Valstī\)](#) > 2 - Paziņošana par noziegumu un manas tiesības izmeklēšanas vai tiesas procesa laikā

2 - Paziņošana par noziegumu un manas tiesības izmeklēšanas vai tiesas procesa laikā

Kā es varu ziņot par noziedzīgu nodarījumu?

Ja jūs esat cietis no noziedzīga nodarījuma, jūs par to varat ziņot policijai (vai prokuroram) mutiski vai rakstiski. Jūs varat arī lūgt citai personai ziņot par noziedzīgu nodarījumu jūsu vietā, bet jums šī persona rakstiski ir jāpilnvaro. Rakstiskā un parakstītā pilnvara tiks pievienota lietas materiāliem.

Par noziedzīgu nodarījumu viena laulātā vārdā var ziņot otrs laulātais vai vecāku vārdā – pilngadīgs bērns. Ja par noziedzīgu nodarījumu ziņo nepilngadīgs bērns, ziņojumu var iesniegt bērna pārstāvis vai ar šāda pārstāvja piekrišanu.

Ja jūs izvēlaties par noziedzīgu nodarījumu ziņot mutiski, jums ir jādodas uz policijas iecirkni. Policijas amatpersona, kas pieņem jūsu ziņojumu, to rakstiski fiksēs protokolā un lūgs jūs to parakstīt. Arī rakstiski ziņojumi ir jāparaksta.

Jūsu ziņojumā ir jānorāda jūsu vārds, nodarbošanās, dzīvesvietas adrese un detalizēts notikušā apraksts. Ja jūs zināt, kas ir pārkāpējs, jums ir jānorāda visa jums zināmā informācija par viņu, kā arī visi ar notikumu saistītie pierādījumi. Noziedzīgā nodarījuma izmeklēšanas laikā jūs varat sniegt arī papildu informāciju par lietu.

Ja jūs nerunājat rumāņu valodā vai nesaprotat to, jūs varat iesniegt pieteikumu valodā, kuru saprotat, un tiesu iestāde to pārtulkos. Šādā gadījumā jūs varat lūgt, lai jums domātās pavēstes tiktu izrakstītas jums saprotamā valodā.

Ja esat no vardarbības ģimenē cietušais, jūs varat lūgt policiju izsniegt pagaidu aizsardzības rīkojumu vai lūgt kompetento tiesu izsniegt aizsardzības rīkojumu. Tas nozīmē, ka jums ir jāaizpilda standarta pieteikuma veidlapa, ko iesniedz rajona tiesā (*judicātoria*), kuras jurisdikcijā ir jūsu dzīvesvieta. Pieteikumu var iesniegt personīgi vai, ja tam piekrīt, sociālo dienestu pārstāvis, kurš izskata lietas par vardarbību ģimenē, vai arī prokurors vai policists.

Kā es varu uzzināt par lietas virzību?

Pēc jūsu ziņojuma policijas iestādes pārsūtīs lietu prokuratūrai, kur tai tiks piešķirts unikāls numurs.

Pēc tam, kad esat ziņojis par noziedzīgo nodarījumu, jūs varat sekot savas lietas virzībai, iesniedzot attiecīgu rakstisku lūgumu un norādot pasta adresi Rumānijā, e-pasta adresi vai elektroniskās ziņojumapmaiņas adresi, uz kuru iestādēm ir jānosūta informācija.

Ja prokurors izlemj nodot lietu izskatīšanai tiesā, jums ir tiesības tiesas procesa laikā iepazīties ar lietu tiesas telpās. Turklāt jūs arī aicinās ierasties tiesā.

Vai man ir tiesības uz juridisko palīdzību (izmeklēšanas vai iztiesāšanas laikā)? Kādi ir nosacījumi?

Ja jūs esat cietusī puse, jums ir tiesības saņemt juridisko palīdzību vai tikt pārstāvētam.

a) Visā kriminālprocesa gaitā jums ir tiesības uz jūsu apmaksāta un izvēlēta advokāta palīdzību. Ja pārkāpējs tiks notiesāts, jums būs iespēja no viņa atgūt izdevumus par jūsu advokāta pakalpojumu izmantošanu.

b) Ja jūs to vēlaties, jūs varat tikt pārstāvēts visā kriminālprocesa gaitā, ja vien jūsu piedalīšanās nav obligāta vai ja

attiecīgi prokurors, tiesnesis vai tiesa neuzskata, ka jūsu piedalīšanās ir nepieciešama (piem., lai veiktu uzklauššanu).

c) Dažos gadījumos juridiskā palīdzība kriminālprocesā var tikt sniegta bez maksas, proti:

- ja prokurors vai tiesnesis uzskata, ka jūs nespējat sevi aizstāvēt, un jums nav advokāta, kura pakalpojumi būtu apmaksāti;
- jūs esat nepilngadīgs un vēl neesat ieguvis pilnu rīcībspēju (laulības rezultātā vai ar tiesas nolēmumu);
- pēc jūsu lūguma — ja jūs esat cietušais kāda no tālāk minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem rezultātā: slepkavības mēģinājums un slepkavības mēģinājums atbildību pastiprinošos apstākļos; miesas bojājumi; tīši noziedzīgi nodarījumi, kuru rezultātā cietušajam nodarīti miesas bojājumi (jēdziens “miesas bojājumi” ir definēts Kriminālkodeksā); izvarošana, seksuāls uzbrukums, seksuālas attiecības ar nepilngadīgo, nepilngadīgo seksuāla pavešana;
- pēc jūsu lūguma — ja jūs esat cietušā, kurš miris slepkavības, slepkavības atbildību pastiprinošos apstākļos vai cita tīša noziedzīga nodarījuma rezultātā, laulātais, bērns vai cits apgādājama;
- pēc jūsu lūguma — ja jūs esat cietis citu tādu noziedzīgu nodarījumu rezultātā, kas nav minēti iepriekš, un ja jūsu mēneša ienākumi uz katru ģimenes locekli nav augstāki kā ar likumu noteiktā minimālā bruto darba alga. Pieteikums par bezmaksas juridiskās palīdzības saņemšanu ir jāiesniedz tiesā, kuras jurisdikcijā ir jūsu dzīvesvieta.

Šādos gadījumos bezmaksas juridiskā palīdzība ir pieejama tikai tad, ja jūs par noziedzīgu nodarījumu esat ziņojis policijai vai prokuroram 60 dienās no tā izdarīšanas brīža vai, attiecīgā gadījumā, 60 dienās no datuma, kurā jūs uzzinājāt par noziedzīgu nodarījumu. Ja jūs nevarējāt paziņot par noziedzīgu nodarījumu, 60 dienu termiņu skaita no dienas, kad beidzās apstākļi, kas jums liedza iespēju paziņot.

Ja jūs vēlaties saņemt bezmaksas juridisko palīdzību, jums ir jāiesniedz pieteikums attiecīgi prokuroram vai tiesai, kas veiks nepieciešamās darbības. Bezmaksas juridiskā palīdzība jums ir pieejama līdz kriminālprocesa beigām.

Vai es varu prasīt, lai tiktū atlīdzināti izdevumi (saistībā ar piedalīšanos izmeklēšanā vai iztiesāšanā)? Kādi ir nosacījumi?

Jūs varat lūgt, lai tiktū atlīdzināti jūsu juridiskie izdevumi. Tiesa pieņems lēmumu, kāda daļa no jūsu izdevumiem ir jāatlīdzina un kam tas ir jādara.

Ja jūs procesā piedalāties kā cietusī puse vai civilprasītājs (ja jūsu civilprasība tiek atļauta) un ja apsūdzētais tiek atzīts par vainīgu (pat ja zināmu apstākļu dēļ viņu nenotiesā soda izciešanai), viņam vai viņai tiks uzdots segt jūsu juridiskos izdevumus.

Vai man ir pārsūdzības tiesības, ja mana lieta tiek slēgta pirms nonākšanas tiesā?

Ja prokurors izlemj izbeigt lietu, nenododot to tiesai, jūs šo lēmumu varat apstrīdēt 20 dienās no minētā lēmuma kopijas saņemšanas dienas. Jūsu pārsūdzība ir jāiesniedz amatā augstākam prokuroram.

Ja amatā augstāks prokurors noraida jūsu sūdzību, jūs varat pārsūdzēt viņa lēmumu piekritīgās tiesas prejudiciālās palātas tiesnesim.

Vai es varu iesaistīties iztiesāšanā?

Jūs varat iesaistīties kriminālprocesā šādi:

kā cietušais (cietusī puse)

Ja jums ir radīts kaitējums noziedzīga nodarījuma rezultātā, jūs varat piedalīties procesā kā cietušais un jums ir vairākas procesuālas tiesības, kas izklāstītas tālāk.

kā liecinieks

Ja jūs nevēlaties piedalīties kriminālprocesā kā cietusī puse, jums par to ir jāinformē tiesu iestāde, kas izskata jūsu lietu. Tomēr minētā tiesu iestāde joprojām var jūs uzklaut liecinieka statusā, ja uzskata to par nepieciešamu. Ja jūs aicina uzklautīšanai liecinieka statusā, jums ir jāierodas un jāizklāsta viss, ko zināt par nodarījumu.

kā civilprasītājs

Ja jūs vēlaties pieprasīt kompensāciju par noziedzīga nodarījuma rezultātā radīto kaitējumu, jums ir jāiesniedz civilprasība, tādējādi kļūstot par civilprasītāju kriminālprocesā.

Parasti tiesas sēdes ir atklātas un jūs varat apmeklēt sēdes neatkarīgi no jūsu procesuālā statusa. Tomēr tiesa var lemt, ka tiesas sēdes būs slēgtas, ja šādam lēmumam ir pietiekams pamats. Šādā gadījumā jūs varēsiet piedalīties tiesas sēdēs tikai tad, ja jūsu statuss būs "cietusī puse" vai "civilprasītājs".

Jums tiesas sēžu zālē obligāti ir jāatrodas tikai tad, ja jūs esat izsaukts uz iztaujāšanu (piem., kā liecinieks).

Kāds ir mans oficiālais statuss tieslietu sistēmā? Piemēram, vai es esmu (vai varu izvēlēties būt) cietušais, liecinieks, civilprasītājs vai privātopsūdzības uzturētājs?

Ja jūs esat cietis noziedzīga nodarījuma rezultātā, jūsu statuss tieslietu sistēmā var būt kāds no turpmāk minētajiem:

cietušais (cietusī puse)

Ja jums ir radīts kaitējums noziedzīga nodarījuma rezultātā, jūs varat piedalīties procesā kā cietušais un jums ir vairākas procesuālas tiesības, kas izklāstītas tālāk.

civilprasītājs

Ja jūs vēlaties pieprasīt kompensāciju par noziedzīga nodarījuma rezultātā radīto kaitējumu, jums ir jāiesniedz civilprasība, tādējādi kļūstot par civilprasītāju kriminālprocesā.

liecinieks

Ja jūs nevēlaties piedalīties kriminālprocesā kā cietusī puse, jums par to ir jāinformē tiesu iestāde, kas izskata jūsu lietu. Tomēr minētā tiesu iestāde joprojām var jūs uzklaut liecinieka statusā, ja uzskata to par nepieciešamu. Šādā gadījumā jūs tiksiet aicināts uz iztaujāšanu un jums lūgs sniegt sīku informāciju par notikušo. Ja jūs aicina ierasties uz iztaujāšanu, jūsu klātbūtne ir obligāta.

Kādas ir manas tiesības un pienākumi šajā statusā?

Ja jūs piedalāties kriminālprocesā kā *cietusī puse vai civilprasītājs*, jums ir vairākas procesuālas tiesības.

Kriminālizmeklēšanas laikā:

- jums ir tiesības pieprasīt kompensāciju par noziedzīga nodarījuma rezultātā radīto kaitējumu. Šai nolūkā jums ir jāklūst par civilprasītāju kriminālprocesā vai jāceļ atsevišķa civilprasība. Jūs varat kļūt par civilprasītāju jebkurā kriminālizmeklēšanas procesa brīdī.
Lai kļūtu par civilprasītāju procesā, jums tas vai nu ir jālūdz mutiski policijas amatpersonai vai prokuroram, vai arī ir jāiesniedz rakstisks pieteikums policijas amatpersonai vai prokuroram, kas strādā ar jūsu lietu. Pieteikumā ir jānorāda prasītā kompensācija, pamatojums un attiecīgie pierādījumi.
Pirmajā iztaujāšanā prokurors vai policijas amatpersona jūs informēs, ka varat kļūt par civilprasītāju procesā;
- jums ir tiesības pieprasīt juridisko izdevumu atlīdzināšanu. Tiesa pieņems lēmumu, kāda daļa no jūsu izdevumiem ir jāatlīdzina un kam tas ir jādara. Ja jūs procesā piedalāties kā cietusī puse vai civilprasītājs (ja jūsu civilprasība tiek atļauta) un ja apsūdzētais tiek atzīts par vainīgu (pat ja zināmu apstākļu dēļ viņu notiesā soda izciešanai), viņam vai viņai tiks uzdots segt jūsu juridiskos izdevumus;

- jums ir tiesības saņemt informāciju par izmeklēšanas gaitu un, ja prokurors nolemj lietu nenodot tiesai, — minētā lēmuma kopiju. Šai nolūkā jums ir jāiesniedz lūgums policijas amatpersonai vai prokuroram, kas strādā ar attiecīgo lietu, un jānorāda pasta adrese Rumānijā, e-pasta adrese vai elektroniskās ziņojumapmaiņas adrese informācijas saņemšanai. Ja prokurors nolemj lietu virzīt iztiesāšanai tiesā, jūs izsauks uz tiesu;
- jums ir tiesības saņemt mutiskās un rakstiskās tulkošanas pakalpojumus, ja jūs nerunājat rumāņu valodā vai nesaprotat to. Ja jūs nerunājat rumāņu valodā, visā kriminālprocesa gaitā jums tiks nodrošināti bezmaksas tulka pakalpojumi;
- jums ir tiesības uz jurista palīdzību visā kriminālprocesa gaitā. Īpašos gadījumos (piem., ja prokurors uzskata, ka jūs nespējat sevi aizstāvēt, vai ja jūs esat nepilngadīgais, kas vēl nav ieguvis pilnu rīcībspēju, ja jūs esat cietušais noteiktu noziedzīgu nodarījumu rezultātā, ja jūsu ienākumi ir zemāki par noteiktu robežu utt. — lūdzam skatīt atbildi uz iepriekšējo jautājumu) jums ir tiesības uz bezmaksas juridisko palīdzību;
- jums ir tiesības uz pārstāvību visā kriminālprocesa gaitā, ja vien jūsu piedalīšanās nav obligāta vai ja attiecīgi prokurors, tiesnesis vai tiesa neuzskata, ka jūsu piedalīšanās ir nepieciešama (piem., lai veiktu uzklauššanu);
- jums vai jūsu advokātam ir tiesības iepazīties ar lietas materiāliem. Tomēr iepazīšanās ar lietas materiāliem notiek saskaņā ar īpašiem noteikumiem, par kuriem informēs prokuratūras kanceleja;
- jums ir tiesības tikt uzaicinātam uz iztaujāšanu pie policijas amatpersonas vai prokurora, kas strādā ar attiecīgo lietu. Jūs varat lūgt, lai iztaujāšanā piedalās gan jūsu juridiskais pārstāvis, ja tāds ir, gan jūsu izvēlēta persona, kuras klātbūtni iztaujāšanā jūs uzskatāt par noderīgu. Tiesu iestāde jūsu lūgumu var noraidīt tikai tad, ja tam ir pamatots iemesls.
Ja jūs ziņojat par noziedzīgu nodarījumu pret jums, tiesu iestādei ir jū jāuzklausā nekavējoties. Ja tas nav iespējams, jūs ir jāuzklausā iespējami drīz pēc paziņošanas par noziedzīgu nodarījumu.
Jūs varat lūgt, lai jūs uzklausā tā paša dzimuma persona, ja esat cietis no vardarbības ģimenē, izvarošanas vai cita veida seksuāla uzbrukuma, sliktas izturēšanās pret nepilngadīgajiem, aizskaršanas, seksuālas uzmākšanās, kā arī citos gadījumos, kad, jūsuprāt, ir jāaizsargā jūsu privātums. Tiesu iestāde jūsu lūgumu var noraidīt tikai tad, ja tam ir pamatots iemesls;
- jums ir tiesības iesniegt pierādījumus un celt citus ar lietas noregulēšanu saistītus prasījumus. To jūs varat darīt iztaujāšanas laikā vai ar atsevišķu pieteikumu, kas jāiesniedz tiesu iestādei, kura strādā ar jūsu lietu;
- ja pārkāpējs ir turēts pirmstiesas apcietinājumā un pēc tam ticis atbrīvots, jums ir tiesības tikt informētam par viņa atbrīvošanu. Pirmās iztaujāšanas laikā jūs informēs par šīm tiesībām un jautās jums, vai vēlaties, lai jūs informētu par pārkāpēja atbrīvošanu;
- Jūs varat pārsūdzēt saistībā ar jūsu lietu veiktās darbības. Pārsūdzību iesniedz attiecīgās lietas uzraugošajam prokuroram, ja minēto darbību veikusi policijas amatpersona, vai amatā augstākam prokuroram, ja minēto darbību veicis jūsu lietas prokurors.
Ja jūs pārsūdzat prokurora lēmumu izbeigt krimināllietu un jūsu pārsūdzība tiek noraidīta, jūs šo lēmumu varat pārsūdzēt prejudiciālās palātas tiesnesim.

Iztiesāšanas laikā:

- jums ir tiesības pieprasīt kompensāciju par noziedzīga nodarījuma rezultātā radīto kaitējumu. Šai nolūkā jums ir jāklūst par civilprasītāju kriminālprocesā vai jāceļ atsevišķa civilprasība.
Ja jūs esat piedalījies kriminālizmeklēšanā kā civilprasītājs, jūs šo statusu varat saglabāt arī iztiesāšanas laikā.
Ja jūs neesat piedalījies kriminālizmeklēšanā kā civilprasītājs, jūs joprojām varat kļūt par civilprasītāju iztiesāšanas stadijā, pirms sākas izskatīšana pēc būtības. Jūs par to informēs, kad jūs tiksiet aicināts uz pirmo tiesas sēdi.
Jūs varat pieprasīt, lai jums tiktu piešķirts civilprasītāja statuss iztiesāšanas stadijā, to piesakot mutiski tiesai vai iesniedzot attiecīgu rakstisku pieteikumu. Pieteikumā ir jānorāda prasītā kompensācija, pamatojums un attiecīgie pierādījumi;
- jums ir tiesības pieprasīt juridisko izdevumu atlīdzināšanu. Tiesa pieņems lēmumu, kāda daļa no jūsu izdevumiem ir jāatlīdzina un kam tas ir jādara.
Ja jūs procesā piedalāties kā cietusī puse vai civilprasītājs (ja jūsu civilprasība tiek atļauta) un ja apsūdzētais tiek atzīts par vainīgu (pat ja zināmu apstākļu dēļ viņu nenotiesā soda izciešanai), viņam vai viņai tiks uzdots segt jūsu juridiskos izdevumus;
- ja jūs nerunājat rumāņu valodā vai nesaprotat to, jums ir tiesības saņemt mutiskās un rakstiskās tulkošanas pakalpojumus. Ja jūs nerunājat rumāņu valodā, visā kriminālprocesa gaitā jums tiks nodrošināti bezmaksas tulka pakalpojumi;

- jums ir tiesības uz jurista palīdzību visā kriminālprocesa gaitā. Īpašos gadījumos (piem., ja prokurors uzskata, ka jūs nespējat sevi aizstāvēt, vai ja jūs esat nepilngadīgais, kas vēl nav ieguvis pilnu rīcībspēju, ja jūs esat cietušais noteiktu noziedzīgu nodarījumu rezultātā, ja jūsu ienākumi ir zemāki par noteiktu robežu utt. — lūdzam skatīt atbildi uz iepriekšējo jautājumu) jums ir tiesības uz bezmaksas juridisko palīdzību;
- jums ir tiesības uz pārstāvību visā kriminālprocesa gaitā, ja vien jūsu piedalīšanās nav obligāta vai ja attiecīgi prokurors, tiesnesis vai tiesa neuzskata, ka jūsu piedalīšanās ir nepieciešama (piem., lai veiktu uzklauššanu);
- jums vai jūsu advokātam ir tiesības iepazīties ar lietas materiāliem. Tomēr iepazīšanās ar lietas materiāliem notiek saskaņā ar īpašiem noteikumiem, par kuriem informēs tiesas kanceleja;
- jums ir tiesības tikt uzklaušātam tiesas procesā. Tiesa izsauks jūs ierasties sēdē un uzdos jums ar noziedzīgu nodarījumu saistītus jautājumus. Jums tiks lūgts arī atstāt visu, ko atceraties par notikušo;
- jums ir tiesības uzklauššanas laikā uzdot jautājumus apsūdzētajam, lieciniekiem un ekspertiem;
- jums ir tiesības izteikt iebildumus un secinājumus par krimināltiesiskiem jautājumiem lietā;
- jums ir tiesības iesniegt pierādījumus un celt citus ar lietas noregulēšanu saistītus prasījumus;
- ja pārkāpējs ir turēts pirmstiesas apcietinājumā vai notiesāts izciest sodu, jums ir tiesības tikt informētam par viņa atbrīvošanu. Ja jūs pirmajā kriminālizmeklēšanas iztaujāšanā, kurā jūs informēja par šīm tiesībām, netikāt lūdzis, lai jūs informētu par pārkāpēja atbrīvošanu, jūs to varat lūgt arī iztiesāšanas laikā — vai nu mutiski tiesā, vai rakstiski;
- kad būs pieejams nolēmums, jums to paziņos un jums būs tiesības to pārsūdzēt.

Cietušajai pusei, civilprasītājam vai lieciniekam kriminālprocesā ir arī vairāki pienākumi, kas izriet no tā, ka ir nepieciešams, lai tiesu iestādes lietā noskaidrotu patiesību un pārkāpējam iestātos atbildība:

- pienākums pēc izsaukuma sniegt liecību ierasties pie policijas amatpersonas, prokurora vai tiesneša;
- pienākums izklāstīt visu, kas jums zināms par notikušo; jums ir jāņem vērā, ka — gadījumā, ja sniežat nepatiesu informāciju tiesu iestādēm, — jūs varat apsūdzēt un notiesāt par nepatiesu liecību. Jūs varat atteikties sniegt liecības, ja esat aizdomās turamā / apsūdzētā laulātais vai tuvs radnieks. Jūs varat atteikties atbildēt arī tad, ja jautājumi ir saistīti ar dienesta noslēpumu, kas jums ir jāglabā, kad tas ir juridiski saistoši tiesu iestādēm;
- pienākums informēt tiesu iestādes par adreses maiņu, lai tās varētu ar jums sazināties un nosūtīt jums turpmākus paziņojumus par procesu;
- jums ir jāizturas pieklājīgi un jāizrāda cieņa tiesas sēdes svinīgumam. Pretējā gadījumā tiesa var noteikt, ka jūs ir jāizraida no tiesas zāles.

Gan kriminālizmeklēšanas, gan tiesas procesa laikā jums ir tiesības uz aizsardzības pasākumiem, ja tiesu iestādes uzskata, ka jums varētu draudēt briesmas, vai ja jūs esat cietušais konkrētu noziedzīgu nodarījumu rezultātā, kas varētu aizskart jūsu privātumu vai cieņu.

Ir ļoti svarīgi, lai jūs zinātu, ka — gadījumā, ja tiesu iestādes uzskata, ka jums varētu draudēt briesmas vai ka varētu tikt skarts jūsu privātums vai cieņa jūsu sniegtās informācijas vai citu iemeslu dēļ, — tās pēc jūsu lūguma vai pēc savas iniciatīvas (*ex officio*) var veikt noteiktus pasākumus, lai nodrošinātu jūsu aizsardzību, piemēram:

- jūsu mājokļa vai pagaidu dzīvesvietas novērošanu vai apsardzi;
- jūsu vai jūsu ģimenes locekļu pavadīšanu un aizsardzību pārvietošanās laikā;
- jūsu personas datu aizsardzību;
- ja ar citiem pasākumiem nav pietiekami, veikt jūsu uzklauššanu, izmantojot audiovizuālus līdzekļus un izmainot jūsu balsi un attēlu, nenosakot jums pienākumu ierasties klātienē;
- noteikt, ka jūsu iztaujāšanas laikā tiesas sēde ir slēgta.

Tiesnesis var noteikt, ka ir jāriko slēgta sēde, ja tas tiek uzskatīts par nepieciešamu jūsu aizsardzībai tiesas procesa laikā. Jūs varat arī lūgt, lai tiesnesis pasludina sēdi par slēgtu.

Turklāt tiesvedības laikā tiesa var aizliegt publicēt tekstus, zīmējumus, fotogrāfijas vai attēlus, kas varētu atklāt jūsu identitāti.

Ja jūs esat *liecinieks*, jums ir arī tiesības saņemt atbalstu, ko sniedz citi īpaši liecinieku aizsardzības pasākumi. Ja uzskatāt, ka jums draud briesmas, jums ir jāinformē policijas amatpersona, prokurors vai tiesnesis un jāsniedz pēc iespējas vairāk informācijas.

Vai es varu sniegt liecību vai iesniegt pierādījumus tiesas procesa laikā? Kādi ir nosacījumi?

Jā. Ja jūs esat izvēlēties piedalīties iztiesāšanā, gan prokurors vai policijas amatpersona, gan tiesnesis var jūs uzklaut kā cietušo pusi vai kā civilprasītāju.

Prokurors vai policijas amatpersona jūs izsauks ierasties policijas vai prokuratūras telpās uz iztaujāšanu, kā arī iztiesāšanas laikā jūs aicinās uz uzklautišanu procesā.

Kādu informāciju es saņemšu tiesas procesa laikā?

Kriminālizmeklēšanas laikā jūs varat saņemt informāciju par lietas virzību un tāda dokumenta kopiju, kurā izklāstīts prokurora lēmums par to, vai ir lietderīgi lietu nodot izskatīšanai tiesā. Šai nolūkā jums ir jāiesniedz lūgums policijas amatpersonai vai prokuroram, kas strādā ar attiecīgo lietu, un jānorāda pasta adrese Rumānijā, e-pasta adrese vai elektroniskās ziņojumapmaiņas adrese informācijas saņemšanai.

Iztiesāšanas laikā jūs izsauks uz pirmo tiesas sēdi un informēs, ka jūs procesā varat kļūt par civilprasītāju. Citus uzaicinājumus uz nākamajām sēdēm jūs nesaņemsiet. Par lietas virzību un turpmāko sēžu datumiem jūs uzzināsi, apmeklējot tiesas sēdes vai iepazīstoties ar lietas materiāliem. Tomēr jūs izsauks tad, ja jūs vajadzēs iztaujāt.

Tiklīdz būs pieejams nolēmums, tā kopija tiks jums piegādāta.

Ja jūs nesaprotat rumāņu valodu, jums tiks izsniegts nolēmuma kopsavilkums (ziņojums par tiesas spriedumu, plaši neizklāstot argumentus) jums saprotamā valodā. Pamatojums jums tiks izsniegts rumāņu valodā, un tā pārtulkošanai jūs varat izmantot pieejamos tulkošanas pakalpojumus.

Vai es varēšu piekļūt lietas materiāliem?

Jā, jums vai jūsu advokātam ir tiesības iepazīties ar lietas materiāliem. Lai izmantotu šīs tiesības, jums ir jāierodas prokuratūras vai tiesas kancelejā, kur glabājas jūsu lieta, un jāiesniedz attiecīgs pieteikums.

Tomēr iepazīšanās ar lietas materiāliem notiek saskaņā ar īpašiem noteikumiem, par kuriem informēs kanceleja.

Jums ir tiesības saņemt informāciju par nosacījumiem un procedūru, saskaņā ar kuru notiek iekļaušana liecinieku aizsardzības programmā.

■ Lapa atjaunināta: 14/08/2025

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.